

Pořadové číslo pro potřeby ÚAP: 11	Město: <b>JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ</b>	Kód obce 561631
------------------------------------	-------------------------------------	-----------------

#### DOPLNĚNÍ DAT – AKTUALIZACE V ROCE 2024

V obci byl zaznamenán meziroční pokles počtu obyvatel (2014-2015) o 11. Následující roky ukazují stabilizaci počtu obyvatel. V roce 2016 sice opět došlo k velmi mírnému poklesu počtu obyvatel na 3 656, avšak tento trend se v roce 2020 změnil – počet obyvatel vzrostl na 3 667, což představuje obrat k pozitivnějším demografickým ukazatelům. V roce 2024 počet obyvatel oproti předchozímu období opět narostl o 74 jednotek, viz Tab. Jablonné v Podještědí- 1.

Tab. Jablonné v Podještědí- 1: Přehled vývoje ukazatelů (počet obyvatel) za období 2014 až 2024

Ukazatel	2014	2015	2016	2020	2024	změna
Počet obyvatel *	3 672	3 661	3 656	3 667	3 741	nárůst

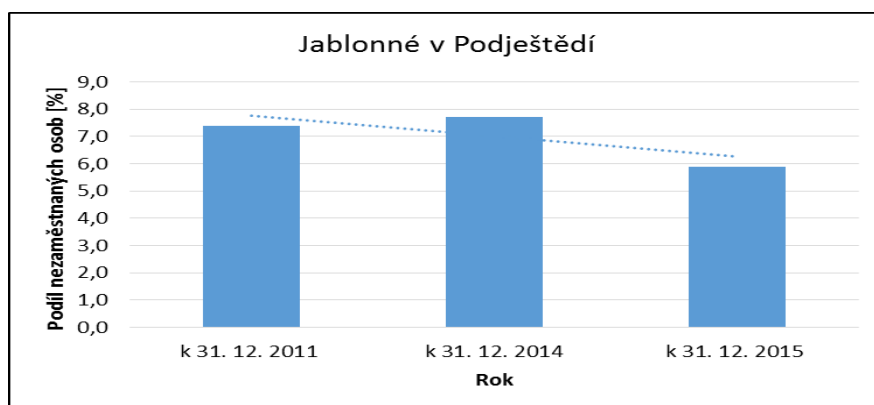
\* Údaj vyhodnocován k 1. 1.

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

## I. EKONOMICKÁ ZÁKLADNA

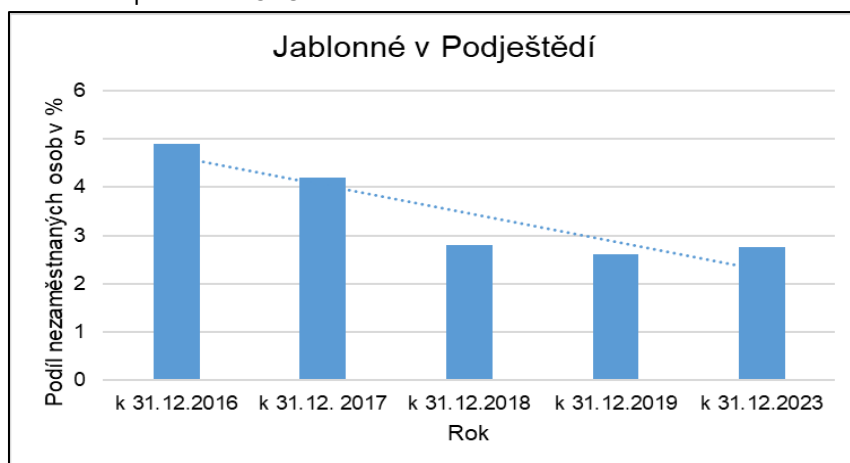
### Zaměstnanost

Od roku 2012 došlo ke změně ukazatelů specifikujících problematiku zaměstnanosti na úrovni obcí, viz metodika a souhrnná zpráva (2016). Na národní úrovni (ČSÚ) je sledován od roku 2014 nový ukazatel „podíl nezaměstnaných osob“. Na základě toho je na Graf Jablonné v Podještědí- 1 a Graf Jablonné v Podještědí- 2 nově uveden vývoj ukazatele podílu nezaměstnaných osob v %.



Graf Jablonné v Podještědí- 1: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31. 12. v letech 2011 – 2015 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ



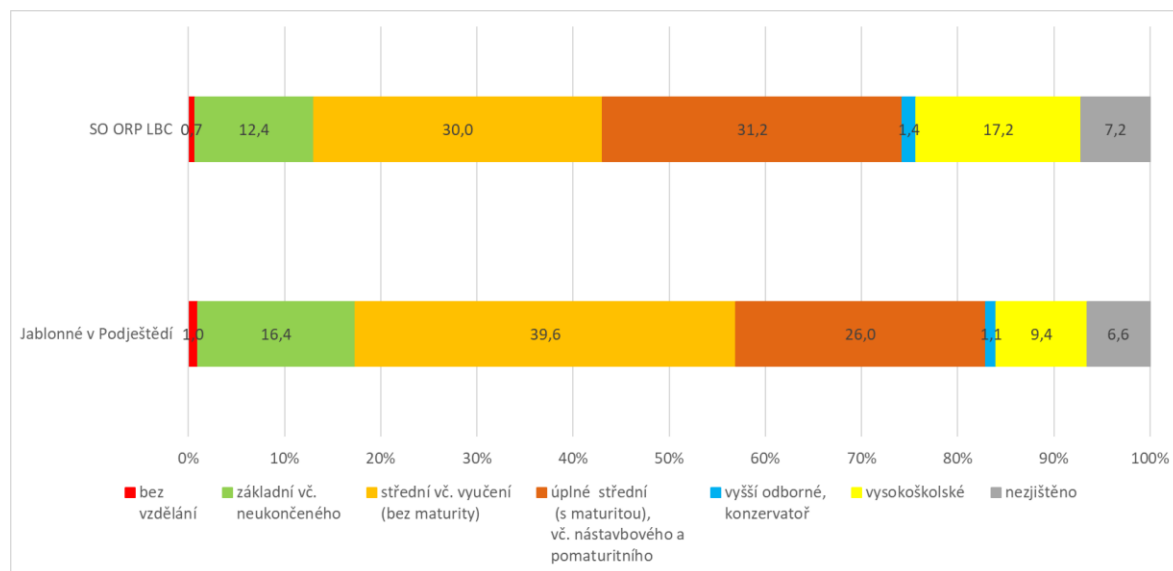
Graf Jablonné v Podještědí- 2: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31. 12. v letech 2016 – 2023 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Celkově lze říci, že míra nezaměstnanosti se od roku 2016 do 2019 zlepšila, přičemž situace v roce 2023 ukazuje na stabilizaci na relativně nízké úrovni, avšak s mírným nárůstem.

### Vzdělanostní struktura

Při Sčítání 2021 bylo zjištěno nejvyšší dosažené vzdělání u 284 obyvatel obce 15letých a starších, tj. 9,4 %. U dalších 198 obyvatel, tj. 6,6 %, zjištěno nebylo. Alespoň úplné střední vzdělání s maturitou nebo vyšší vzdělání mělo v obci Bílý Kostel nad Nisou 36,5 % obyvatel. Lidé se středním vzděláním nebo vyučením bez maturity tvoří 39,6 % obyvatel obce, s úplným středním vzděláním s maturitou cca 26 %. Viz Graf Jablonné v Podještědí 3.



Graf Jablonné v Podještědí- 3: Vzđelanostní struktura obyvatel starších 15 let v roce 2021 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Graf vzdělanostní struktury obyvatel obce Jablonné v Podještědí a SO ORP Liberec uvádí procentní zastoupení jednotlivých úrovní vzdělání obyvatel v roce 2021.

**Bez vzdělání:** V obci Jablonné v Podještědí je podíl obyvatel bez vzdělání (1,0 %) mírně vyšší než v SO ORP Liberec (0,7 %).

**Základní vzdělání (vč. neukončeného):** Obec Jablonné v Podještědí má vyšší podíl obyvatel se základním vzděláním (16,4 %) ve srovnání s SO ORP Liberec (12,4 %).

**Střední vzdělání bez maturity:** V Jablonném v Podještědí je podíl obyvatel se středním vzděláním (39,6 %) významně vyšší než v SO ORP Liberec (30,0 %).

**Úplné střední vzdělání (s maturitou):** Podíl obyvatel s úplným středním vzděláním (26,0 %) je v obci Jablonné v Podještědí nižší než v SO ORP Liberec (31,2 %).

**Vyšší odborné vzdělání a konzervatoř:** Podíl obyvatel s vyšším odborným vzděláním a konzervatoří je v obou lokalitách téměř stejný (1,1 % v Jablonném v Podještědí vs. 1,4 % v SO ORP Liberec).

**Vysokoškolské vzdělání:** Obec Jablonné v Podještědí (9,4 %) má výrazně nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných obyvatel než v SO ORP Liberec (17,2 %).

**Nezjištěno:** Podíl obyvatel, jejichž vzdělání nebylo zjištěno, je v Jablonném v Podještědí (6,6 %) nepatrně nižší než v SO ORP Liberec (7,2 %).

Graf ukazuje na rozdílnosti ve vzdělanostní struktuře mezi obcí Jablonné v Podještědí a SO ORP Liberec. Jablonné vykazuje vyšší podíl obyvatel se základním a středním vzděláním bez maturity, zatímco SO ORP Liberec má silnější zastoupení v oblasti vysokoškolského vzdělání a středoškolského vzdělání s maturitou.

## II. EKONOMICKÁ AKTIVITA

Dle databáze registru ekonomických subjektů (ARES) se v obci v září 2020 nacházelo 855 ekonomických subjektů. Dle databáze Magnus web se v obci k září 2020 nacházelo celkem 866 ekonomických subjektů. Databáze Magnus web již nezobrazuje počet aktivních a neaktivních podniků, proto je poslední sloupec v roce 2020 prázdný. Oproti roku 2014 došlo k poměrně velkému nárůstu o 52 jednotek, a oproti roku 2016 došlo k nárůstu o 45 jednotek viz Tab. Jablonné v Podještědí- 2. Dle databáze registru ekonomických subjektů (ARES) se v obci k srpnu 2024 nacházelo 778 ekonomických subjektů, z čehož je jeden evidován v likvidaci. Informace o počtu aktivních a neaktivních podniků již není k roku 2024 dostupná. Lze předpokládat, že důvodem je dostupnost údaje ve vazbě na změnu v podnikatelském prostředí, která proběhla v roce 2023. Od začátku roku 2023 musejí nejen právnické ale i všechny podnikající fyzické osoby používat datovou schránku. V případě, že si ji podnikatelé k 31. 3. 2023 sami nezřídili, stát jim ji vytvořil automaticky. Na základě toho došlo v ČR celkově k poklesu počtu ekonomických subjektů. V případě obce Jablonné v Podještědí se jedná o úbytek oproti roku 2020, lze předpokládat, že se jednalo o přerušené firmy (spící), kde v důsledku majitelé raději ukončili činnost.

Tab. Jablonné v Podještědí- 2: Přehled vývoje počtu ekonomických subjektů v obci

	2010		2012		2014		2016		2020		2024
	celkem	z toho aktivní	Celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem
četnost ekonomických subjektů v obci	1 127	797	1 107	777	1 222	769	1 424	821	866	-	778

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2012, 2014, 2016, 2020, 2024 Magnus web 2016, 2020

Dle dotazníkového šetření z roku 2014 je pro obec významný podnik **ML Tuning spol. s r. o.** se sídlem v Praze, který má svoji pobočku v Jablonném v Podještědí, zabývající se obráběním, která dle ARES zaměstnává 50 – 99 zaměstnanců viz Tab. Jablonné v Podještědí- 3.

Největší firmy působí v odvětvích výroby průmyslových výrobků, ve stavebnictví a ubytování. Dle počtu zaměstnanců se většinou jedná o malé a střední podniky. Mezi dalšími lze jmenovat S-SALUS s.r.o. (14 zaměstnanců), Malevilské jaro s.r.o. (15 zaměstnanců), nebo fyzické osoby Stanislava Pfliegera (10 zaměstnanců) a Antonína Frintu (15 zaměstnanců).

Oproti předchozímu šetření lze upozornit na změnu v případě společnosti PENTA spol. s r.o., která v obci již nepůsobí a na jejímž místě je jiná společnost Nordix Trade, s,r,o, velikosti 1 – 5 zaměstnanců.

Tab. Jablonné v Podještědí- 3: Přehled firem s největším počtem zaměstnanců

Hl. předmět podnikání CZ-NACE	Hl. předmět podnikání	Firma	Sídlo	Počet zaměstnanců					Komentář ke změně k 16. 9. 2024
				2010	2014	2016	2020	2024	
251100	Výroba kovových konstrukcí a jejich dílů	DELTA HL, spol. s r.o.	471 25 Jablonné v Podještědí - Markvartice, Tovární 10	50 -	50 -	50 -	50 -	50 -	Beze změny
293200	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla	Kovovýroba Krob s.r.o.	471 25 Jablonné v Podještědí, Lidická 363	25 -	25 -	25 -	25 -	25 -	Beze změny
412000	Výstavba bytových a nebytových budov	PENTA spol. s.r.o.	471 25 Jablonné v Podještědí, Zámecká 3	25 -	25 -	25 -	25 -	x	Výmaz z obch. rej. 9.12.2022. Nyní v areálu působí <b>Nordix Trade s.r.o.</b>

259300	Výroba drátěných výrobků, řetězů a pružin	SIKR, s r.o.	471 25 Jablonné v Podještědí - Heřmanice v Podještědí 261	10 -	50 -	50 -	50 -	50 -	Beze změny
551010	Hotely	MALEVIL, s.r.o.	471 25 Jablonné v Podještědí - Heřmanice v Podještědí 280	10 -	25 -	25 -	25 -	20 -	Úbytek
879000	Ostatní pobytové služby sociální péče	Dětský domov, Jablonné v Podještědí, p.o.	471 25 Jablonné v Podještědí, Zámecká 1	-	-	-	25 -	25 -	Beze změny
851000	Předškolní vzdělávání	Mateřská škola, Jablonné v Podještědí, p.o.	471 25 Jablonné v Podještědí - Markvartice, Liberecká 76	-	-	-	25 -	20 -	Úbytek
841100	Všeobecné činnosti veřejné správy	Město Jablonné v Podještědí	471 25 Jablonné v Podještědí, náměstí Míru 22	-	-	-	25 -	25 -	Beze změny
853110	Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol	Základní škola a Základní umělecká škola, Jablonné v Podještědí, p.o.	471 25 Jablonné v Podještědí - Markvartice, U školy 98	-	-	-	55 -	55 -	Beze změny
251	Výroba konstrukčních kovových výrobků	WPC centrum s.r.o.	471 25 Jablonné v Podještědí, Heřmanice v Podještědí 135	-	-	-	-	10 -	Doplňeny údaje do evidence
10890	Výroba ostatních potravinářských výrobků j. n.	GASTRO SVOBODA s.r.o.	47125 Jablonné v Podještědí, Liberecká 152	-	-	-	-	20 -	Doplňeny údaje do evidence

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2014, 2016, 2020, 2024 Magnus web 2014, 2016, 2020, webové stránky jednotlivých firem

**Zemědělská výroba:** Zemědělské výrobě se v obci věnuje 62 subjektů, z toho 43 představují fyzické osoby. Dále je zde jedno honební společenstvo a 3 myslivecká sdružení a 3 myslivecké spolky. Mezi nejvýznamnější firmy v obci v oblasti zemědělství patří firmy Biochov, s.r.o. (4 zaměstnanci), JAGRA spol. s r.o. (7 zaměstnanců), jejímž hlavním zaměřením je chov mléčného skotu a například ROVS s.r.o. (9 zaměstnanců), která se zaměřuje na rostlinnou a živočišnou výrobu, nákup a prodej zboží a zpracování dřeva (provoz pily).

**Těžba a dobývání:** Dle dotazníkového šetření z roku 2020 bylo zjištěno, že se v okolí obce (do 5 km) nachází společnost EUROVIA Kamenolomy, a.s. zabývající se těžbou a zpracování kameniva na šterkopísek. Firma své aktivity realizuje na stanoveném dobývacím prostoru Dubnice I (viz Obr. Jablonné v Podještědí- 1). Obec vnímá společnost jako rovnocenného partnera, ačkoliv zde spatřuje jeden negativní vliv – nadměrná nákladní doprava.



Obr. Jablonné v Podještědí- 1: Mapa dobývacího prostoru ve vztahu k obci Jablonné v Podještědí

Zdroj: Státní Báňská správa České republiky

Z hlediska významnosti zaměstnavatelů jsou v tabulce Jablonné v Podještědí- 4 uvedeny výsledky vyhodnocení podílu ekonomických subjektů dle intervalů počtu zaměstnanců, a to v kategoriích:

- Bez zaměstnanců, nebo neuvedeno, zde je vysloven předpoklad, že daný subjekt přináší obživu alespoň jeho majiteli.
- Drobný zaměstnavatel do 10 zaměstnanců (1 – 9).
- Malý zaměstnavatel do 50 zaměstnanců (10 – 49).
- Střední zaměstnavatel do 250 zaměstnanců (50 – 250).
- Velký zaměstnavatel 250 a více zaměstnanců.

Tab. Jablonné v Podještědí- 4: Významní zaměstnavatelé dle podílu ekonomických subjektů

Kategorie zaměstnavatele	Jablonné v Podještědí (okres Liberec)	SO ORP Liberec	okres Liberec	Liberecký kraj	Česká republika
2013 (před změnou v r. 2023)	%	%	%	%	%
BEZ/NEUVEDENO	91,65	91,47	91,73	91,75	89,68
ZAM do 10	6,17	6,77	6,53	6,54	8,25
ZAM do 50	1,93	1,36	1,35	1,33	1,58
ZAM do 250	0,26	0,33	0,33	0,33	0,40
ZAM nad 250	0,00	0,07	0,07	0,06	0,08
DOPOČET	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Je nutné upozornit, že ČSÚ má tyto údaje ve veřejné databázi dostupné pouze před změnou roku 2023, konkrétně **za rok 2013** (novější údaje jsou dostupné pouze na úrovni SO ORP, kraje a ČR, nikoliv za jednotlivé obce). Byly proto připraveny pouze podíly v jednotlivých kategoriích. Jak vyplývá z tabulky Jablonné v Podještědí- 4, SO ORP Liberec, okres Liberec a Liberecký kraj mají velmi podobné výsledky. Obec Jablonné v Podještědí patří mezi 10 obcí v ORP Liberec (8. v pořadí z nich), které mají nižší podíl ekonomických subjektů založených „jen“ pro vlastní obživu (tj. nemají zaměstnance, nebo údaj neuvádějí), než jaký je udáván pro území ORP Liberec, okres Liberec a Liberecký kraj. Tzn., že zde obyvatelé mají větší potenciál získat zaměstnání a neuchylují se tak k podnikání formou OSVČ z nutnosti.

V roce 2024 jsou dostupné pouze údaje pro níže uvedené počty ekonomických subjektů z hlediska charakteristiky právní formy podnikání:

- 83 obchodních společností (s.r.o., a.s.),
- žádná družstva,
- žádný státní podnik,
- 561 soukromých podnikatelů (FO) podnikajících dle živnostenského zákona,
- 11 zemědělských podnikatelů,

- 21 soukromých podnikatelů (FO) podnikajících dle jiných zákonů.

### Čistý peněžní příjem na obyvatele

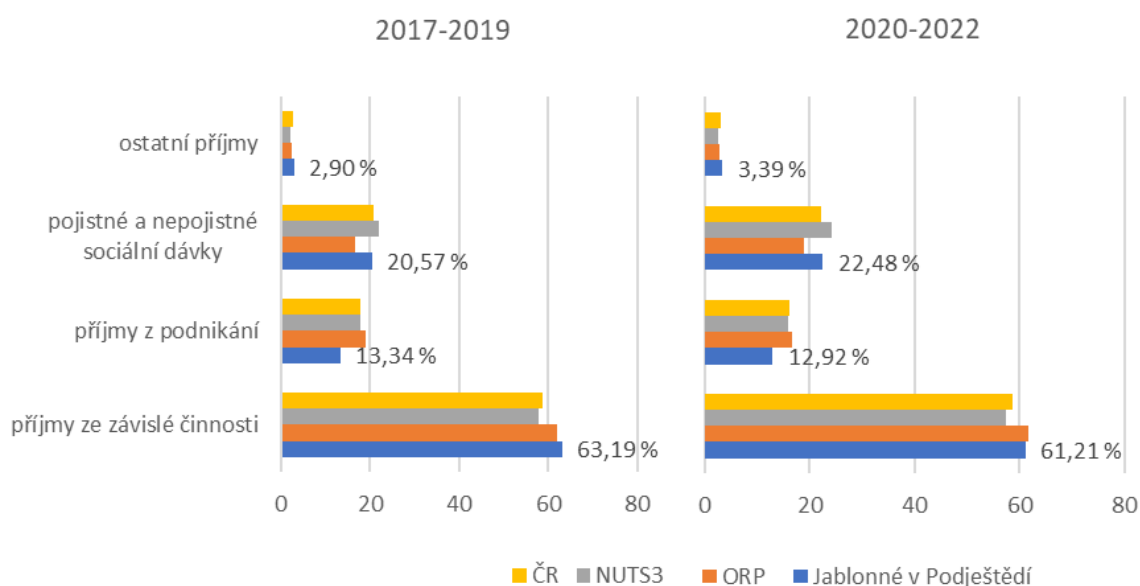
Čisté příjmy na obyvatele v obci Jablonné v Podještědí byly v obou sledovaných obdobích **nižší** než průměrné příjmy nadřazených územních celků: o 9,16 % (v období 2017-19) a 6,27 % (v období 2020-22) oproti průměru správního obvodu Liberec, o 10,08 % a 8,76 % ve srovnání s Libereckým krajem, o 11,81 % a 11,37 % oproti regionu Severovýchod a o 14,1 % a 14,08 % oproti celostátnímu průměru. Ve srovnání s obdobím 2017–2019 **vzrostly** čisté příjmy obyvatel v obci Jablonné v Podještědí v průměru o 18,81 %, tedy o jednotky procentních bodů **rychleji** než v nadřazených regionech.

Tab. Jablonné v Podještědí- 5: Čisté peněžní příjmy přepočtené na obyvatele obce Jablonné v Podještědí (3letý průměr)

	2017-2019	Prostorová relace	2020-2022	Prostorová relace	% změna v čase
<b>Jablonné v Podještědí</b>	<b>175 671 Kč</b>		<b>208 713 Kč</b>		<b>18,81%</b>
SO ORP Liberec	193 385 Kč	90,84%	222 682 Kč	93,73%	2,89%
NUTS3 Liberecký kraj	195 365 Kč	89,92%	228 764 Kč	91,24%	1,32%
NUTS2 Severovýchod	199 194 Kč	88,19%	235 477 Kč	88,63%	0,44%
Česká republika	204 509 Kč	85,90%	242 920 Kč	85,92%	0,02%

Zdroj: vlastní výpočty na základě Metodiky využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategií regionálního rozvoje 2021+ (certifikováno 8. 6. 2021) s využitím dat ČSSZ, MPSV, MFČR, ČSÚ a MV ČR

*Pozn. Prostorová relace je vyjádřena jako poměr průměrných čistých peněžních příjmů obyvatel obce vůči příjmům všech obyvatel vyšších územních celků (ORP, NUTS3, NUTS2 a ČR). Tento ukazatel vyjadřuje, o kolik jsou čisté peněžní příjmy v obci vyšší či nižší než průměr v příslušném vyšším územním celku. Poslední sloupec tabulky (%ní změna v čase) ukazuje: v první řádce procentuální tempo růstu průměrných čistých peněžních příjmů v obci mezi sledovanými obdobími; v dalších řádcích je uvedeno, o kolik je toto tempo růstu vyšší či nižší než v příslušném vyšším územním celku. Záporná hodnota znamená, že příjmy v obci rostly pomaleji, naopak kladná hodnota ukazuje, že příjmy v obci rostly rychleji než v příslušném vyšším územním celku.*



Graf Jablonné v Podještědí- 4: Struktura příjmů obyvatel obce Jablonné v Podještědí v prostorovém kontextu ORP/NUTS3/ČR

Zdroj: vlastní výpočty na základě Metodiky využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategií regionálního rozvoje 2021+ (certifikováno 8. 6. 2021) s využitím dat ČSSZ, MPSV, MFČR, ČSÚ a MV ČR

Příjmy obyvatel obce Jablonné v Podještědí tvoří ze 61,21 % příjmy ze závislé činnosti, z 12,92 % příjmy z podnikání, 22,48% podíl zaznamenávají pojistné a nepojistné sociální dávky (tj. nemocenská, starobní důchody a sociální dávky), 3,39 % příjmů tvoří ostatní příjmy (z pronájmu, kapitálového majetku apod.). Struktura příjmů se oproti předcházejícímu období 2017 – 2019 **mírně změnila** ve prospěch ostatních příjmů a pojistných a nepojistných dávek, což pravděpodobně souvisí s vyššími platbami nemocenského pojištění v období koronavirové krize. Vzhledem ke struktuře příjmů v nadřazených územních celcích (ORP/NUTS3/ČR) obec registruje **mírně vyšší** podíl ostatních příjmů. V rámci ORP nižší, avšak v porovnání s regionálním a národním průměrem vyšší podíl registruje u příjmů ze zaměstnání, opačnou situaci zaznamenává u pojistných a nepojistných dávek. Celkově **podprůměrné** jsou příjmy z podnikatelské činnosti.

### III. STAV A TRENDY VE VYUŽITÍ ÚZEMÍ OBCE

V kapitole je nejprve vyhodnocen stav opuštěných provozních areálů v obci, následně je charakterizováno využití území obce.

#### **Brownfields / Opuštěné výrobní areály a objekty**

Dle Národní databáze brownfieldů (CzechInvest, 2024) a dle databáze brownfields Libereckého kraje (ARR, 2024) bylo na území obce identifikováno 10 objektů typu brownfield:

- bývalý areál zemědělské výroby – bramborárna v k. ú. Lvová (částečně využíváno k bydlení),
- bývalé kanceláře Zámecká 7 (objekt v městském památkovém území),
- bývalé sýpky (špejchar) Zámecká 3 (památko pozdně barokní a novobarokní, navazuje na areál zámku Nový Falkenburg),
- bývalé zahradnictví Švermova 390.
- bývalý pivovar Školní 10 (původně kostel Panny Marie, památkově chráněný objekt, věž je využívána jako vyhlídková věž),
- kravín a teletník okraji osady Kněžičky (využíváno částečně k chovu hovězího dobytka, pronajímán mnoha soukromým subjektům),
- opuštěný tovární objekt Lineta v k. ú. Kněžice v Lužických horách (nevyužíváný),
- mechanická tkalcovna plátna, bývalé zdravotní středisko ul. Zdislavy z Lemberka 317 (nevyužíváno),
- městský dům Dlouhá 114 (nevyužíváno),
- objekt u cesty v k. ú. Markvartice v Podještědí (dobrý stav přízemní haly, nevyužívána).

#### **Využití území obce**

Způsob využití území v letech 2001 až 2023 vystihuje struktura pozemků, která je uvedena v tab. 6. Pro dané území je charakteristická poměrně velká rozloha lesních ploch, které zabírají 43 % celkové rozlohy.

Tab. Jablonné v Podještědí- 6: Struktura jednotlivých druhů pozemků

Druh pozemku	2001		2012		2015		2018		2023	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Zemědělská půda	2748,8	47,5	2750,5	47,5	2752,5	47,6	2753,0	47,6	2747,9	47,5
Zahrnuje:										
orná půda	1294,0	22,4	1215,0	21,0	1214,7	21,0	1212,6	21,0	1134,5	19,6
zahrady	73,7	1,3	74,5	1,3	74,6	1,3	74,9	1,3	82,2	1,4
sady	0,5	0,0	3,3	0,1	3,3	0,1	3,3	0,1	3,4	0,1
chmelnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
vinice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
trvalý travní porost	1380,6	23,9	1457,6	25,2	1459,8	25,2	1462,2	25,3	1527,7	26,4
Lesní půda	2449,4	42,3	2463,3	42,6	2464,6	42,6	2468,0	42,6	2476,0	42,8
Vodní plochy	95,6	1,7	97,5	1,7	97,9	1,7	97,0	1,7	102,7	1,8
Zastavěné a ostatní plochy	490,1	8,5	473,7	8,2	473,3	8,2	469,0	8,1	460,6	8,0
<b>Celková výměra</b>	<b>5783,8</b>	<b>100,0</b>	<b>5784,9</b>	<b>100,0</b>	<b>5787,7</b>	<b>100,0</b>	<b>5787,0</b>	<b>100,0</b>	<b>5786,9</b>	<b>100,0</b>

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Změnu využití území v jednotlivých kategoriích pozemků v obci mezi rokem 2001 a 2023 vystihuje **index změny využití území**, který dosáhl hodnoty 3,34 %. Výsledek naznačuje, že změny nedosahují výraznější intenzity; kategorii využití změnilo pouze 3,34 % rozlohy území obce, a to především ve prospěch ekologicky stabilních pozemků.

Jak se změny projeví ve struktuře pozemků, je patrné z tab. 7, kde jsou uvedeny relativní změny v charakteru využití vybraných druhů pozemků. Z environmentálního hlediska je možné pozitivně hodnotit změnu ve struktuře zemědělské půdy, kde došlo k poklesu rozlohy orné půdy ve prospěch rozlohy trvalých travních porostů, a dále k rozšiřování lesních porostů a poklesu rozlohy zastavěného území. Zatrávňování je v celém sledovaném období dominantní proces formující krajinu z hlediska krajinnotvorné činnosti, přičemž tento trend ve využití území vykazuje silnou intenzitu.

Tab. Jablonné v Podještědí- 7: Relativní změna vybraných druhů využití pozemků

Druh pozemku	Změna využití (2001-2023)		Změna využití (2018-2023)	
	%	ha	%	ha
Zemědělská půda	-0,08	-0,83	-0,18	-5,08
Orná půda	-12,37	-159,45	-6,44	-78,05
Zahrady	11,57	8,57	9,81	7,35
Sady	618,91	2,91	2,45	0,08
Trvalý travní porost	10,60	147,16	4,48	65,55
Lesní půda	1,03	26,62	0,32	7,98
Vodní plochy	7,27	7,01	5,83	5,65
Zastavěné plochy a ostatní	-6,07	-29,52	-1,80	-8,44

Pozn. Zelená barva – plocha stabilní z hlediska udržitelnosti rozvoje území; oranžová barva – plocha nestabilní

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

**Ekologická stabilita** (vyjádřená jako podíl stabilních a nestabilních ploch) řešeného území, vyjádřená pomocí koeficientu ekologické stability (dále také KES), dosahovala v roce 2023 výše 2,63 (tab. 8). Tato hodnota se nachází dle Míchala (1994) nad stanoveným limitem udržitelnosti (tj. hodnota 1) a lze konstatovat, že se jedná o vyváženou krajinu, ve které jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami. Od roku 2001 došlo ke změnám ve prospěch udržitelného



rozvoje, což je patrné z nárůstu podílu ekologicky stabilních ploch, potažmo koeficientu ekologické stability.

Tab. Jablonné v Podještědí- 8: Koeficient ekologické stability (KES)

Rok	Stabilní plochy	Nestabilní plochy	KES
2001	3 999,74	1 784,08	2,2419
2002	3 998,52	1 786,04	2,2388
2003	3 949,41	1 834,55	2,1528
2004	3 957,08	1 827,97	2,1647
2005	3 958,61	1 826,57	2,1672
2006	3 967,26	1 817,90	2,1823
2007	3 968,90	1 816,16	2,1853
2008	3 969,30	1 815,79	2,1860
2009	4 083,60	1 701,43	2,4001
2010	4 092,42	1 692,62	2,4178
2011	4 092,78	1 692,13	2,4187
2012	4 096,22	1 688,65	2,4257
2013	4 096,57	1 688,31	2,4264
2014	4 097,23	1 688,35	2,4268
2015	4 100,23	1 687,49	2,4298
2016	4 100,70	1 687,00	2,4308
2017	4 103,10	1 683,90	2,4367
2018	4 105,40	1 681,60	2,4414
2019	4 115,62	1 671,31	2,4625
2020	4 115,68	1 671,24	2,4627
2021	4 096,03	1 690,87	2,4224
2022	4 190,56	1 596,54	2,6248
2023	4 192,00	1 595,10	2,6280

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

### **Ekonomické aktivity dle CZ-NACE v návaznosti na kreativní a kulturní odvětví (KKO)**

Na základě metodiky mapování KKO (Baleka et al., 2016) jsou dle evidované CZ-NACE vymezeny oblasti činností zahrnovaných pod KKO z hlediska toho, zda spadají pod:

- kulturní a umělecké jádro (výtvarné a scénická umění, kulturní dědictví, umělecká řemesla), dále pod tzv.
- kulturní odvětví (film a video, hudba, TV, rozhlas, knihy) a tzv.
- kreativní odvětví (design, architektura, reklama).

Kulturně kreativní odvětví byla vyhodnocena ve vazbě na projekt KKO Liberecký kraj (plnění výzvy č. 0232/2022 na tvorbu strategických materiálů v oblasti rozvoje a podpory kulturních a kreativních odvětví, jež je vyhlášena v rámci Národního plánu obnovy Ministerstvem kultury ČR. Výzva je vypsána v rámci programu Rozvoj regionálního kulturního a kreativního sektoru). V rámci daného projektu, jehož část mapování realizuje tým Ekonomické fakulty TUL od září 2023 do března 2025, bylo vymezeno následujících 7 oblastí významných z hlediska četnosti ekonomických subjektů. Tato odvětví byla dále pro studii MML podrobena analýze na základě dat ČSÚ – VDB (2024), kdy byly dohledány údaje o zastoupení daných oblastí v obcích SO ORP Liberec dle CZ-NACE na úrovni alespoň 2 míst číselného kódu. Jedná se o následující oblasti:

1. umělecké řemeslo – sklářství = 5 subjekt
2. umělecké řemeslo – výroba klenotů a bižuterie = 9 subjektů
3. architektura = 10 subjektů

4. film a video/gaming, = 1 subjekt
5. vzdělávání (potenciál pro umělecké – ZUŠ, SŠ, VŠ) = 10 subjektů
6. scénické umění se zaměřením na divadlo a hudbu = žádný subjekt
7. výtvarné umění = 15 subjektů

### **Vyjíždka obyvatel z obce za zaměstnáním a do škol**

Jako hlavní zdroj dat o vyjíždce obyvatelstva jednotlivých obcí byly použity výsledky ze sčítání lidu z roku 2021. Obyvatelstvo obce Jablonné v Podještědí vyjíždí za zaměstnáním a do škol zejména do Liberce.

#### **IV. POTENCIÁL ROZVOJE OBCE**

V následujících tabulkách (viz Tab. Jablonné v Podještědí- 9) je předložen přehled vývoje ukazatelů za období let 2006, 2009, 2011, 2014, 2018 a 2022 v dílčích oblastech (faktorech). V posledním sloupci je vždy uvedeno hodnocení vývoje ukazatele oproti předchozímu monitorovacímu období s ohledem na to, zda se jedná o maximalizační typ (čím vyšší hodnota ukazatele, tím lepší stav) nebo minimalizační typ (čím menší hodnota ukazatele, tím lepší stav).

#### **Komentáře k tab. Jablonné v Podještědí- 9**

Za rok 2022 došlo oproti roku 2018 k poklesu registrované a dlouhodobé nezaměstnanosti. Zřejmý je od roku 2006 pokračující trend v pozvolném zvyšování průměrného věku obyvatelstva – 41,60 roku v roce 2022 je méně, než byl průměrný věk obyvatel České republiky z roku 2021 (42,70 roku dle SLDB 2021). Hodnota indexu stáří 1,14 v obci v roce 2022 byla mírně nižší než hodnota na úrovni SO ORP Liberec (1,19) a celé ČR (1,26) – v obci je početní převaha seniorů od 65 let výše nad počtem dětí. Na úrovni celé ČR platí trend růstu hodnoty indexu stáří, což se potvrzuje i v této obci. Počet dětí ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu se však zvýšil o 27. Intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let se v roce 2022 oproti minulému období mírně zlepšila a nevykazovala zápornou hodnotu, tedy nedocházelo k převisu celkového úbytku obyvatelstva nad jeho přírůstkem. Jako spíše nepříznivý lze hodnotit vývoj v oblasti bytové výstavby: počet dokončených bytů za 5 let na 1 000 obyvatel v roce 2022 poklesl na 10. Ve dvou posuzovaných ukazatelích faktoru osídlení, které se zaměřují na hustotu zalidnění, bylo možno pozorovat protichůdný vývoj či spíše zhoršení oproti roku 2018. Dostupné ukazatele sytící faktor struktury ekonomiky vykazaly v roce 2022 jen minimální a protichůdný vývoj - lze sledovat drobnou přeměnu ekonomiky, kdy došlo k drobnému nárůstu podílu aktivních subjektů ve službách a poklesu podílu subjektů v zemědělství a lesnictví. Oproti roku 2018 však došlo k významnému zlepšení ukazatelů sytících faktor ekonomické aktivity, tedy ke zvýšení podílu ekonomických subjektů i podílu soukromých podnikatelů na celkové populaci obce ve věku 15–64 let.

Tab. Jablonné v Podještědí- 9: Přehled vývoje ukazatelů za období let 2006, 2009, 2011, 2014, 2018 a 2022

#### 1. Faktor nezaměstnanosti

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Dlouhodobá nezaměstnanost [%]	1,52	3,16	4,88	3,94	0,63	0,01	zlepšení
Tlak na pracovní místa	10,61	11,05	11,26	7,84	-0,02	0,05	zhoršení
Registrovaná nezaměstnanost [%]	10,61	11,15	11,67	7,88	1,74	0,04	zlepšení
Účast voličů při volbách do PS PČR [%]	59,46	57,75	57,75	0,55	57,43	-	-

#### 2. Faktor atraktivity místa bydlení

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let	0,00	0,02	0,02	-0,03	-0,01	0,04	min. zlepšení
Průměrný věk obyvatel	39,31	39,35	39,78	40,8	41,36	41,60	zhoršení
Počet dokončených bytů za 5 let [/1000 obyv.]	-	10,11	11,72	11,75	10,92	10,00	min. zhoršení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m <sup>2</sup> ]	50,11	76,17	21,7	14,38	71,16	-	-

#### 3. Faktor osídlení

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Obecná hustota zalidnění [obyv./km <sup>2</sup> ]	64,34	65,82	64,89	63,28	64,87	65,00	min. zlepšení
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km <sup>2</sup> ]	5082,00	5217,20	5142,47	5200,28	5394,88	4963,00	zhoršení

#### 4. Faktor věkové struktury obyvatelstva

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	51	30	73	114	101	128	zlepšení
Průměrný věk obyvatel	39,31	39,35	39,78	40,8	41,36	41,60	zhoršení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m <sup>2</sup> ]	50,11	76,17	21,7	14,38	71,16	-	-
Index stáří	0,81	0,81	0,84	1,03	1,13	1,14	min. zhoršení
Index ekonomického zatížení obyvatelstva	0,40	0,41	0,42	0,47	0,53	0,55	min. zhoršení

#### 5. Faktor občanské vybavenosti

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl lůžek v hotelech a penzionech na celkové kapacitě HUZ	0,14	0,27	-	-	-	-	-
Počet obyvatel na ordinaci praktického lékaře	1861,0	1897,5	1877,0	1827,75	3754,00	1889,50	zhoršení
Počet obyvatel na ambulantní zdravotnické zařízení	413,56	421,67	-	-	37,54	-	-
Počet lékáren na 1000 obyvatel	0,27	0,26	0,27	0,27	0,27	-	-
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	51	30	73	114	101	128	zlepšení
Počet obyvatel ve věku 6–14 let na 1 základní školu*	185,50	84,50	169,50	178,50	189,00	191,5	zlepšení
Počet obyvatel ve věku 15–19 let na 1 střední školu*	-	-	-	-	-	-	-
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m <sup>2</sup> ]	50,11	76,17	21,70	14,38	71,16	-	-
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km <sup>2</sup> ]	5082,00	5217,20	5142,47	5200,28	5394,88	4963,00	zhoršení

\* Údaj vyhodnocován jen při existenci zařízení

#### 6. Faktor struktury ekonomiky

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl aktivních subjektů ve službách	0,56	0,61	0,62	0,61	0,58	0,59	min. zlepšení
Podíl aktivních subjektů v zemědělství a lesnictví	0,47	0,05	0,06	0,06	0,10	0,08	min. zhoršení

#### 7. Faktor ekonomické aktivity

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl soukromých podnikatelů na populaci ve věku 15–64 let	0,23	0,22	0,24	0,27	0,13	0,28	zlepšení
Kapacita HUZ [počet lůžek/1000 obyv.]	70,66	72,73	-	-	-	-	-
Podíl ekonomických subjektů na populaci ve věku 15–64 let	0,27	0,28	0,29	0,33	0,17	0,35	zlepšení